

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

22 ianuarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Constantin Gurschi,

Judecători – Ion Arhiliuc și Iurie Diaconu,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de inculpatul Alexandrov Veaceslav și de partea vătămată Șarhevici Anatolie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 aprilie 2013, în cauza penală în privința lui

Alexandrov Veaceslav Vasili, născut la 05 martie 1972, originar și domiciliat în mun. Chișinău, str. M. Basarab 10/2, ap. 10.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. Instanța de fond din 04.03.2011 pînă la 15.06.2012;

2. Curtea de Apel Chișinău din 20.02. – pînă la 24.04.2013;

3. Curtea Supremă de Justiție din 23.10.2013 pînă la 22.01.2014.

Asupra recursurilor ordinare, Colegiul penal -

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 15 iunie 2012, procesul penal în privința lui Alexandrov Veaceslav în baza art. 187 alin. (1) Cod penal a fost încetat, din motivul împăcării părților.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat în fapt că, inculpatul Alexandrov Veaceslav la 17 ianuarie 2011, în jurul orei 16:30, aflîndu-se la domiciliul lui Șarhevici Anatolie din str. Miron Costin 19/6, ap. 123, mun. Chișinău, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în mod deschis a sustras de la Șarhevici A. telefonul mobil de model „Nokia 2330” cu IMEI 354323046319164 cu cartela SIM 079793805, în valoare de 900 lei.

3. Procurorul a contestat cu apel sentința instanței de fond, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care Alexandrov Veaceslav să fie condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, cu aplicarea art. 82 Cod penal, la 4 ani închisoare, fără amendă, iar conform art. 84 alin. (4) Cod penal, prin cumul total de pedepse, adăugînd total la pedeapsa numită, pedeapsa fixată prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 04.05.2012, calculînd în conformitate cu prevederile art. 87 Cod penal, 2 ore de muncă neremunerată pentru o zi de arest, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 4 ani și 4 luni închisoare, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În motivarea cerințelor sale, apelantul a invocat că în dosar există probe ce dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului în baza art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, în cadrul urmăririi penale partea vătămată a declarat că prejudiciul cauzat este considerabil, astfel instanța de fond neîntemeiat a recalificat acțiunile inculpatului la art. 187 alin. (1) Cod penal. La fel, a mai menționat că instanța de fond nu a luat în considerație faptul că partea vătămată Șarhevici Anatolie nu este încadrat în câmpul muncii, este bolnav de tuberculoză și prejudiciul material în sumă de 900 lei, în astfel de circumstanțe, este pentru el considerabil.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 aprilie 2013, a fost admis apelul procurorului, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, prin care Alexandrov Veaceslav a fost condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal la 4 ani închisoare, fără amendă, iar conform art. 84 alin. (4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 4 ani și 2 luni închisoare, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

4.1. La rejudecarea cauzei, instanța de apel a constatat în fapt că, inculpatul Alexandrov Veaceslav la 17 ianuarie 2011, în jurul orei 16:30, aflându-se la domiciliul lui Șarhevici Anatolie din str. Miron Costin 19/6, ap. 123, mun. Chișinău, fiind în stare de ebrietate alcoolică, i-a aplicat lui Șarhevici A. lovituri cu pumnul peste față și în mod deschis i-a sustras telefonul mobil de model „Nokia 2330” cu IMEI 354323046319164, cu cartela SIM 079793805, în valoare de 900 lei, astfel cauzându-i părții vătămate o daună materială considerabilă.

4.2. La adoptarea soluției date, instanța de apel a conchis că, probele legal administrate de către organul de urmărire penală și, fiind analizate și verificate prin prisma art. 101 CPP, din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității, veridicității și în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, care confirmă vinovăția inculpatului Alexandrov Veaceslav în baza art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal.

În acest sens, instanța de apel, s-a referit la un șir de probe pertinente, concludente și utile, care confirmă vinovăția acestuia, inclusiv:

- declarațiile inculpatului Alexandrov Veaceslav;
- declarațiile părții vătămate Șarhevici Anatolie, cărora instanța de apel le-a dat o apreciere critică, deoarece acesta fiind audiat în calitate de parte vătămată în cadrul urmăririi penale a declarat, că la 17.01.2011 împreună cu cunoscuții săi Grubîi Ruslan, Alexandrov Veaceslav și Meleca Vitalie au consumat alcool la domiciliul său și între el și Grubîi R. s-a iscat un conflict, în rezultatul căruia, Grubîi Ruslan l-a îmbrâncit, iar **Alexandrov V. i-a aplicat cinci lovituri cu pumnul în față, după care în mod deschis, i-a sustras telefonul mobil de model „Nokia 2330” în valoare de 900 lei, cauzându-i o daună materială considerabilă.** La fel, fiind audiat suplimentar în cadrul urmăririi penale, partea vătămată Șarhevici A. a susținut aceste declarații (f.d. 18-20);
- declarațiile martorului Grubîi Ruslan (f.d. 128-129);
- plîngerea părții vătămate (f.d. 5);
- procesul-verbal de cercetare la fața locului (f.d. 7-10);
- procesul-verbal de examinare a obiectului (f.d. 52-53);
- ordonanța de recunoaștere a obiectelor ca corp delict și anexarea acestora la cauza penală (f.d. 54);

➤ raportul de expertiză medico-legală nr. 241/D din 31.01.2011, conform căruia la Șarvhevici A. s-au depistat excoriație și echimoză pe față, vătămări, care se califică ca leziuni corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății.

Totodată, instanța de apel a stabilit că probele menționate supra, combat declarațiile inculpatului prin care ultimul susține că nu se face vinovat de săvârșirea infracțiunii incriminate și i-a aplicat părții vătămate lovituri doar că să-i desparte pe Șarhevici și Grubîi, această metoda fiind aleasă întru evitarea răspunderii penale.

La fel, Colegiul penal a conchis că, sunt neîntemeiate și declarative, concluziile instanței de fond privind recalificarea acțiunilor inculpatului din prevederile art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal în cele ale art. 187 alin. (1) Cod penal, cu încetarea procesului penal în temeiul art. 109 Cod penal, în legătură cu împăcarea părților, deoarece se combat prin probatoriul administrat în cauză menționat supra și anume - prin declarațiile părții vătămate date la urmărirea penală, care a confirmat faptul că prejudiciul cauzat este considerabil, or, acesta la acel moment nu era încadrat în câmpul muncii, iar în cadrul urmăririi penale a reiterat că prejudiciul cauzat este considerabil.

La individualizarea pedepsei, instanța de apel a ținut pe deplin cont de prevederile art. 7, 61, 75, 34, 82, 84 Cod penal, astfel stabilindu-i inculpatului o pedeapsă echitabilă pentru fapta comisă sub formă de închisoare.

5. Inculpatul Alexandrov Veaceslav, fără a invoca vreun temei din cele 16 prevăzute la art. 427 alin. (1) CPP, a atacat cu recurs ordinar decizia instanței de apel, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri echitabile, din motiv că instanța de apel a dat o apreciere greșită probelor administrate la dosar și verificate în ședința de judecată.

În motivarea cerințelor sale, a invocat că în dosar nu există probe ce dovedesc vinovăția sa în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal și condamnarea lui este ilegală. În acest aspect, s-a referit la declarațiile părții vătămate Șarhevici Anatolie și ale martorului Grubîi Ruslan – cărora, în viziunea lui, instanța de apel nu le-a dat o apreciere cuvenită.

5.1. Partea vătămată Șarhevici Anatolie, fără a invoca vre-un temei prevăzut de art. 427 CPP, a atacat cu recurs ordinar decizia instanței de apel, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri echitabile în privința lui Alexandrov Veaceslav, invocând că prejudiciul cauzat pentru el nu este considerabil, iar cu inculpatul s-a împăcat și nu are față de el careva pretenții. La fel, a mai invocat, că la urmărirea penală a dat declarații ce nu corespund realității împotriva inculpatului, fiind date sub presiunea colaboratorilor de poliție.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestora, din următoarele considerente.

Referitor la recursul înaintat de inculpatul Alexandrov Veaceslav.

6.1. Potrivit art. 432 alin. (4) Cod de procedură penală, recursul se consideră admisibil în cazul în care acesta îndeplinește cerințele de formă și conținut, iar temeiurile invocate se încadrează în cele enumerate în art. 427 CPP – în caz, în care este prezentă încălcarea gravă a drepturilor persoanei, iar cauza prezintă un interes deosebit pentru jurisprudență.

La fel, în sensul art. 429 alin. (1) CPP, recursul trebuie să fie motivat, iar potrivit art. 430 CPP, trebuie să conțină elemente obligatorii stipulate expres, cu motivarea temeiurilor prevăzute în art. 427 CPP.

Prin urmare, reglementarea dreptului de a declara recursul ordinar împotriva hotărîrii instanței de apel reprezintă, din partea titularului, atît un drept procesual de dezvoltare a atribuțiilor prevăzute de lege, cît și o obligație de a formula cererea respectivă în strictă conformitate cu cerințele stipulate în articolele 427, 429 și 430 CPP. Una din aceste cerințe este ca cererea respectivă să conțină motivele recursului cu argumentarea ilegalității hotărîrii atacate, adică recursul să fie motivat.

Odată ce temeiul, aplicarea căruia ar conduce la soluția privind casarea hotărîrii atacate, nu este argumentat, instanța de recurs n-are dreptul ca, din oficiu, să-l argumenteze, dat fiind faptul că se încalcă dreptul la un proces echitabil, instanța devenind, astfel, părtinitoare.

De vreme ce temeiurile pentru care se poate declara recursul împotriva hotărîrilor instanțelor de apel sunt expuse și limitativ enunțate de art. 427 CPP, rezultă că motivarea acestuia trebuie să se refere numai la acele temeiuri cu indicarea expresă a textelor de lege pe care se întemeiază.

6.2. Privitor la recursul nominalizat, declarat în ordinea art. 420 CPP, în raport cu analiza normativă ce reglementează calea de atac ordinară propriu-zisă ce precede, se constată că inculpatul, criticînd probatoriul administrat în cauză, a se vedea **pct. 5** al prezentei decizii, nu motivează ilegalitatea hotărîrii atacate sub aspectul cerințelor și exigențelor legii, dar s-a limitat la descrierea faptei, neinvocînd nici un temei din cele 16 prevăzute la art. 427 CPP.

Deci, criticile formulate de recurent nu conțin indicii a unor erori de drept și, respectiv, nu sunt motivate sub aspectul casării hotărîrii recurate ca fiind ilegală.

În atare situație, se apreciază că recursul nominalizat nu conține argumentele ilegalității deciziei instanței de apel, precum și în ce constă problema de drept de importanță generală abordată în cauza dată – cerințe stipulate în art. 430 pct. 5) CPP, ceea ce echivalează cu nemotivarea recursului.

În consecință, aflîndu-se în imposibilitate procesual-penală de a face o analiză a fondului cauzei sub aspectul de drept privind verificarea hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei, Colegiul penal, în temeiul art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, va decide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de inculpatul Alexandrov Veaceslav.

Referitor la recursul declarat de partea vătămată Șarhevici Anatolie.

6.3. În conformitate cu prevederile art. 400 și 420 Cod de procedură penală, căi ordinare de atac se consideră declararea apelului și, ulterior, a recursului, iar conform art. 421 CPP părțile care pot declara recurs este procurorul și persoanele indicate în art. 401, din care face parte și partea vătămată.

Conform art. 420 alin. (4) CPP, nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora persoanele indicate în art. 401 nu au folosit calea apelului ori au retras apelul, dacă legea prevede această cale de atac. Persoana care nu a folosit apelul poate ataca cu recurs decizia instanței de apel prin care i s-a înrăutățit situația.

Studiind materialele dosarului penal, se constată că partea vătămată Șarhevici Anatolie nu a contestat sentința instanței de fond cu apel.

În acest context, instanța de recurs menționează, că prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 aprilie 2013 (a se vedea pct. 4 din prezenta decizie) a fost pronunțată o nouă hotărîre în cauza penală în privința lui Alexandrov Veaceslav, prin care acesta a fost condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, astfel părții vătămate în prezenta cauză nu i s-a înrăutățit situația.

Colegiul penal statuează că, partea vătămată nu a valorificat calea apelului, deci nu poate utiliza calea de atac - recursul ordinar.

Prin prisma celor expuse, se conchide că lipsesc temeiurile prevăzute de art. 427 CPP, care pot fi obiect de examinare în instanța de recurs, astfel se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar înaintat de partea vătămată Șarhevici Anatolie, deoarece recurentul nu a folosit calea de atac – apelul.

7. În conformitate cu art. 420, 431, 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul **Alexandrov Veaceslav Vasili**, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 aprilie 2013, în propria cauză penală, din motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute de art. 430 Cod de procedură penală.

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de partea vătămată Șarhevici Anatolie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 aprilie 2013, în cauza penală în privința lui **Alexandrov Veaceslav Vasili**, deoarece nu a utilizat calea ordinară de atac - apelul.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la 12 februarie 2014.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Ion Arhiliuc

Iurie Diaconu